

PŘEHLED HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

OBLAST VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK NA ÚROVNI SAMOSPRÁV

V rámci uskutečněného protikorupčního poradenství pro oblast veřejných zakázek prověřovaných u sedmi samospráv byla analyzována korupční rizika z hlediska jejich závažnosti a pravděpodobnosti při zadávání a realizaci veřejných zakázek. V této souvislosti byly také zjištěny příklady dobré praxe, které zvyšují transparentnost a kontrolu veřejných zakázek. Na základě identifikovaných rizik byla samosprávám navržena adekvátní doporučení, která při správné implementaci pomohou potenciální korupční rizika snížit.

Souhrnný přehled analyzovaných rizik

U všech prověřovaných samospráv byla zjištěna tato rizika:

č.	Riziko
1	Zvýšené riziko manipulace s veřejnými zakázkami ze strany třetích osob , které zastupují zadavatele v různých úkonech spojených s přípravou a organizací zadávacího řízení nebo kontrolou realizace zakázky (tzv. mandatáři).
2	Omezené možnosti externí veřejné kontroly (nízká transparentnost procesu přípravy, zadání a realizace zakázek, slabá garance jednotného informačního standardu veřejných zakázek).
3	Manipulace s veřejnými zakázkami malého rozsahu (příliš nejasné a volné podmínky pro formulaci zadávacích podmínek a výběr dodavatele).

U většiny prověřovaných samospráv byla zjištěna tato rizika:

č.	Riziko
4	Neobjektivní a korupčně ovlivnitelná kontrola realizace/věcného plnění zakázky dodavatelem.
5	Manipulace s veřejnými zakázkami zadávanými organizacemi města (obchodními společnostmi a příspěvkovými organizacemi).
6	Nevýhodné změny smluvních podmínek s dodavatelem v průběhu realizace veřejných zakázek.
7	Manipulativní (neobjektivní, neodborné) hodnocení nabídek .

Přehled základních doporučení

č.	Protikorupční opatření
1	Vymezit používání a působení třetích osob (tzv. mandatářů) ve všech fázích veřejných zakázek. Zajistit prevenci střetu zájmů mandatářů, např. vyloučit možnost, aby mandatář zároveň mohl administrovat zadání zakázky a kontrolovat její realizaci.
2	Stanovit jednotný informační standard pro veřejné zakázky nad 100 tis. Kč, tj. zveřejňování informací o všech fázích zakázek (od plánovaných zakázek až po jejich realizaci) zadávaných úřadem samosprávy i jejich podřízenými nebo ovládanými organizacemi, které jsou zadavateli podle zákona.
3	Formalizovat zadávání veřejných zakázek malého rozsahu – stanovení lhůt pro podání nabídek, minimální náležitosti zadávacích podmínek, aplikace otevřené soutěže, závazné způsoby hodnocení nabídek, zajištění minimální odbornosti členů hodnotících komisí. Zavedení kategorie drobných nákupů (do 100 tis. Kč).
4	Stanovit způsoby hodnocení nabídek pro všechny druhy zakázek – jasná preference kvantitativních kritérií hodnocení nabídky, stanovit metodiku pro používání kvalitativních způsobů hodnocení, zákaz používání smluvních podmínek jako hodnotících kritérií, používání elektronických aukcí ve vhodných případech.
5	Zavést systematické výkaznictví o všech fázích VZ pro lepší vnitřní kontrolu, tzv. rodný list veřejné zakázky, který je povinně veden pro veřejné zakázky nad 100tis. Kč. Zavést systém kontinuálního informování kontrolních orgánů města o jednotlivých úkonech v celém procesu zadání a realizace zakázky (rada města, zastupitelstvo, interní auditor).
6	Stanovit systém osobní odpovědnosti za jednotlivé úkony ve veřejné zakázce (fáze přípravy, organizace řízení, výběr dodavatele, kontrola realizace) včetně základního rozdělení odpovědností za jednotlivé fáze mezi více osob. U rozsáhlých zakázek kompetenčně oddělit fázi přípravy a zadání zakázky od kontroly její realizace.
7	Stanovit závazný postup zadavatele pro schvalování změn smluvních podmínek v průběhu realizace, projednávat změny v komisi k tomu účelu zřízené, zakázat podstatné změny smluvních podmínek.

8	Stanovit povinnost organizací města (příspěvkové organizace, ovládané obchodní společnosti řídit se pravidly pro veřejné zakázky a implementovat je do svých vnitřních předpisů. Nastavit systém informování orgánů města o zakázkách zadávaných těmito organizacemi a způsob projednávání v orgánech města v pravidelných intervalech s využitím výkaznictví ve formě tzv. rodných listů veřejných zakázek.
---	---

Přehled příkladů dobré praxe, která byla v rámci auditu zjištěna:

č.	V praxi užívaná protikorupční opatření
1	Zveřejňování samosprávou uzavřených smluv na plnění předmětu veřejných zakázek na internetových stránkách samosprávy. Posiluje informační otevřenost samosprávy a možnosti veřejné kontroly nad realizací veřejných zakázek a Inění smluvených podmínek
2	Zavedení nástroje na způsob tzv. rodného listu zakázky do interního procesů úřadu samosprávy, posiluje interní kontrolu přípravy, výběru dodavatele a realizaci veřejné zakázky..
3	Zkvalitňování interních kontrolních mechanismů , zavedení pravidla předávání přehledu realizovaných veřejných zakázek internímu auditorovi samosprávy.